

DIDIEJI ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS ATLAIDAI

KRONIKA, 2014 M. LIEPOS 2–12 D.

KAN. TEOL. LIC. ANDRIEJUS SABALIAUSKAS

Feliksa ŠPOKO nuotraukose – akimirkos iš Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atlaidų. 2014 m. liepos 2–12 d.

Šiomet, kaip tai įprasta Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atlaidų išvakarėse – 2014 m. liepos 1 d. – maldininkai, tarp kurių buvo daug Marijos legiono narių iš visos Telšių vyskupijos bei kitų Lietuvos vietų, rinkosi į netoli Žemaičių Kalvarijos esantį žmonių vadinamąjį Panų kalną. Čia, miške, ant kalvelės, prie Pasruojo kaimo tvenkinių, stovinti koplyčia, kryžiai, koplytstulpiai, koplytėlės tikintiesiems primena senus laikus, kai XVII a. švedų kariuomenės kareiviai užvertė rūsius, kuriuose buvo gyvos savo tikėjimo neatsizadėjusios aplinkinių kaimų merginos ir moterys. Tradiciškai atlaidų išvakarėse čia šiemet 16 val. buvo aukojamos Šv. Mišios, sakomas pamokslas, o po pamaldų piligrimų grupė procesija iškeliavo į Žemaičių Kalvarijos Baziliką.

Šv. Mišioms Panų kalne vadovavo Telšių kunigų seminarijos prefektas kan. Andriejus Sabaliauskas, koncelebravo nemažai į Žemaičių Kalvariją atvykusių kunigų, giedojo Alsėdžių parapijos sumos choras. Pamokslą pasakė Šv. Mišioms vadovavęs kunigas kan. A. Sabaliauskas. Jis priminė istorinius įvykius, susijusius su šia šventa vieta, ir paragino maldininkus nuolat klausytis Dievo ir kalbėtis su juo. Kanauninkas pažymėjo, jog prasidedantys atlaidai ypatingi, nes vyksta Šeimos metais, buriantis prie Krikščioniškų Šeimų Karalienės stebuklingojo paveiklo ir renkantis į Didžiuosius atlaidus, kurie pradėjo vykti prieš 375 metus.

Procesijai pasiekus Žemaičių Kalvarijos Šventovę, čia 19 valandą iškilmingais Mišparais – Vakarine liturgine malda – prasidėjo Didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai.

Prieš Mišparus buvo atidarytas šalia Bazilikos iškilęs naujas Žemaičių Kalvarijos higienos centras. Iškilėse dalyvavo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Žemaičių Kalvarijos parapijos klebonas ir Šventovės rektorius kan. Jonas Ačas, Plungės miesto ir savivaldybės mero pavaduotojas Mindaugas Jurčius, Plungės savivaldybės administracijos direktorė Asta Beierle-Eigirdienė, šio centro įkūrimui lėšų paaukojęs verslininkas Vidmantas Jonika, statybos rangovo UAB „Anrivis“ vadovas Ričardas Lesovojus bei nemažas būrys svečių ir į atlaidų pradžią atvykusių piligrimų. Visi kalbėjusieji pasidžiaugė nauju, bendruomenei reikalingu statiniu. Po juostelės perkirpimo padėkos ir atminimo dovanas pagrindiniam aukotojui V. Jonikai ir statybos bei įrengimo darbus atlikusios firmos vadovui R. Lesovojui įteikė kan. Jonas Ačas, kuris taip pat tarė ir padėkos žodį, pasidžiaugė dar viena įgyvendinta gražia, žmonėms reikalinga idėja.

19 val. Žemaičių Kalvarijos Bazilikoje Vakarinei Valandų liturgijai vadovavo Vilniaus arkivyskupo augziliaras vyskupas Arūnas Poniškaitis, kartu su kitais Bazilikoje meldėsi Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas Linas Vodopjanovas OFM, Žemaičių Kalvarijos Bazilikos kanauninkų kapitulos kanauninkai bei kiti į iškilmes atvykę kunigai. Pamaldose giedojo Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčios grigališkojo choralo grupė *Shola cantorum de Regina pacis* (vadovas Vidmantas Budreckis). Pamokslą pasakė svečias iš Vilniaus vyskupas A. Poniškaitis. Po Vakarinės Liturginės valandos apie Baziliką vyko eucharistinė procesija, tikintieji buvo palaiminti Švč. Sakramentu.

LIEPOS 2 DIENA

2014 m. pirmoji Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atlaidų diena (liepos 2-oji) buvo skirta maldoms už kunigus, kunigų seminarijas, vienuolius, vienuoles, ministrantus bei naujus pašaukimus. Tą dieną į Šventovę rinkosi ir Telšių dekanato tikintieji. 10 val. Šv. Mišioms vadovavo Telšių dekanato dekanas prelatas Juozas Šiurys, koncelebravo keletas šio dekanato kunigų, pamokslą pasakė Telšių dekanato vicedekanas, Telšių vyskupijos Katedros administratorius kan. Domas Gatautas. Šv. Mišių metu giedojo Luokės parapijos choras.

Pagrindinėms tos dienos 12 val. vykusioms Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą gausiai susirinkusiems tikintiesiems pasakė Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM ir 80 kunigų iš įvairių Lietuvos vyskupijų. Kartu su visais meldėsi daugiau negu 20 ministrantų iš įvairių Telšių vyskupijos parapijų bei atvykę vienuoliai ir vienuolės. Giedojo Telšių Katedros sumos choras (vadovė vargonininkė Dalia Pleškienė). Šv. Mišių metu ir po jų, giedant Kalnus, grojo iš Telšių atvykęs pučiamųjų kvartetas (vadovas Darius Jurgutis).

Po Šv. Mišių tikintieji iškeliavo į Kryžiaus kelią, giedodami Kalnų giesmes, lankydami koplytėles, o šiai procesijai, nešdamas Didžiąją Šv. Kryžiaus relikviją, vadovavo Vilkaviškio vyskupas R. Norvila. Kartu su juo ir dideliu būriu kunigų bei vienuolių keliavo ir Telšių vyskupo augziliaras vyskupas L. Vodopjanovas OFM, o Žemaičių Kalvarijos Bazilikos viduje vykusiai Kryžiaus kelio procesijai vadovavo Telšių vyskupas J. Boruta SJ.

Po Kalnų procesijų Bazilikoje Telšių vyskupas J. Boruta SJ

daliai Telšių vyskupijos kunigų įteikė naujus paskyrimus į parapijas bei įvairioms tarnystėms. Po pamaldų Žemaičių Kalvarijos parapijos namuose buvo surengta agapė.

LIEPOS 3 DIENA

Tęsiantis Didiesiems Žemaičių Kalvarijos atleidams, liepos 3 d., buvo meldžiamasi už tikybos mokytojus, katechetus bei visus pedagogus. Ši diena buvo taip pat skirta ir Skuodo dekanato tikinčiųjų piligrimystei. 10 val. Šv. Mišioms Bazilikoje vadovavo ir pamokslą pasakė Skuodo dekanato dekanas, Skuodo parapijos klebonas kun. Saulius Damašius. Nuo pat ryto į Žemaičių Kalvariją rinkosi Telšių vyskupijos tikybos mokytojai bei katechetai ir kitų sričių pedagogai. Žemaičių Kalvarijos Kultūros centre vyko jiems skirtas renginys. Visus susirinkusius pedagogus pasveikino Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM, Lietuvos ir Telšių vyskupijos katechetikos centrų direktorius, Telšių vyskupo vikaras mons. kan. Rimantas Gudlinkis. Visi kalbėjusieji pasidžiaugė susirinkusiais tikybos mokytojais, paragino juos ir toliau vykdyti kilnią misiją, dėstant tikybą ir mokant jaunąją kartą tikėjimo tiesų bei tikrųjų vertybių puoselėjimo. Po sveikinimų susirinkusieji turėjo galimybę pasigerėti čia parodyta poetine-muzikine kompozicija „Palaimingoji Krikšto šviesa“ (teksto autorė – Elena Borusevičiūtė-Šidlauskienė, kompoziciją režisavo Telšių rajono savivaldybės Žemaitės teatro režisierė Laimutė Pocevičienė, grojo Telšių muzikos mokyklos mokytojai. Pagrindinius vaidmenis atliko aktoriai – doc. Petras Bielskis, Virginija Kochanskytė ir kiti. Po meninės kompozicijos Lietuvos ir Telšių vyskupijos katechetikos centro direktorius mons. kan. R. Gudlinkis ir Telšių vyskupijos katechetikos centro metodininkė Margarita Petrauskaitė apžvelgė tikybos dėstymo tendencijas Telšių vyskupijoje, įteikė padėkas veikiausiems ir išradingiausiai dirbantiems pedagogams, pasveikino

šiais metais aukštesnes kvalifikacijos kategorijas įgijusius pedagogus, jiems ir metodinių būrelių pirmininkams įteikė atminimo dovanėles.

12 val. pagrindinėms Šv. Mišioms, kuriose dalyvavo apie du šimtai atvykusių tikybos mokytojų iš visos Telšių vyskupijos, vadovavo ir pamokslą pasakė kardinolas Audrys Juozas Bačkis, kartu koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM ir būrelis kunigų ne tik iš Skuodo dekanato. Šv. Mišių metu giedojo Skuodo Švč. Trejybės parapijos sumos choras (vadovas – vargonininkas Bronislovas Anužis).

Po Šv. Mišių maldininkai meldėsi eidami Kryžiaus kelią, kuriam lauke vadovavo ir Šv. Kryžiaus relikvija maldininkus laimino Telšių vyskupo augziliaras vyskupas L. Vodopjanovas OFM, o Bazilikos viduje – Telšių vyskupas J. Boruta SJ ir kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Po Kalnų procesijos Telšių vyskupas J. Boruta SJ Bazilikoje dideliam būriui Telšių vyskupijos tikybos mokytojų ir katechetų įteikė kanoninius siuntimus dėstyti tikybą ar dirbti katecheto darbą parapijoje bei atminimo dovanėles.

Po pamaldų tikybos mokytojai ir katechetai dalyvavo nuotaikingoje agapėje, kuri vyko Žemaičių Kalvarijos parapijos namuose. Čia jie turėjo jė galimybę ir betarpiškai pabendrauti, susipažinti.

LIEPOS 4 DIENA

Trečioji Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atleidų diena buvo maldų už policiją ir teisėsaugą bei Gargždų dekanato tikinčiųjų piligrimų kelionės į Žemaičių Kalvariją diena.

10 val. Žemaičių Kalvarijos Bazilikoje vykusioms Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Priekulės parapijos klebonas kun. Česlovas Degutis, giedojo Veiviržėnų parapijos choras (vadovas – vargonininkas Romas Starkutis).

(Nukelta į 60 p.)

(Atkelta iš 59 p.)

12 val. Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Šiaulių vyskupijos vyskupas Eugenijus Bartulis, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM, taip pat Lietuvos policijos vyriausiasis kapelionas kun. Algirdas Toliatas, Telšių vyskupijoje policijos kapelionais dirbantys kunigai kan. Remigijus Saunorius, kan. Vilius Viktoravičius, kun. Gintaras Lengvinas, kiti Gargždų dekanato bei iš kitur atvykę kunigai. Šv. Mišiose grojo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos reprezentacinis pučiamųjų orkestras (meno vadovas Egidijus Miknius), giedojo Gargždų šv. arkangelo Mykolo parapijos didysis sumos choras (vadovas – vargonininkas Petras Katauskis).

Šią dieną Bazilikoje meldėsi daugiau negu du šimtai iš visos Lietuvos atvykusių policijos darbuotojų, taip pat ir Šv. Mišiose dalyvavęs Lietuvos kelių policijos tarnybos viršininkas Gintaras Aleksandravičius, Lietuvos policijos generalinio komisaro pavaduotojas Algirdas Stončaitis bei Klaipėdos, Telšių, Panevėžio, Šiaulių, Marijampolės, Alytaus, Vilniaus, Tauragės apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų viršininkai ir kai kurie jų pavaduotojai, rajonų policijos komisariatų viršininkai.

Šv. Mišių pabaigoje policijos atstovai tarė padėkos žodį vyskupsams ir kunigams, pasidžiaugė bendradarbiavimo su Bažnyčia rezultatais bei visiems kapelionams įteikė atminimo ženklus.

Tą dieną didelis būrys policininkų, pasipuošę paradinėmis uniformomis, ėjo Kryžiaus kelią, nešė procesijoje reikalingus liturginius reikmenis. Po pamaldų policijos ir teisėsaugos darbuotojai susitiko nuotaikingoje agapėje, kuri vyko Žemaičių Kalvarijos parapijos namuose.

LIEPOS 5 DIENA

Žemaičių Kalvarijos Šventovėje liepos 5 dieną buvo meldžiamasi už jaunas šeimas, besiruošiančias santuokos sakramentui, ir jaunimą. Tą dieną į Žemaičių Kalvariją rinkosi piligrimai iš Palangos dekanato bei visos Lietuvos.

Dvyliką valandą vykusioms pagrindinėms Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM ir būrelis kunigų. Giedojo jungtinis Palangos ir Kretingos parapijų choras, kuriam vadovavo Telšių katedros vargonininkė Dalia Pleškienė.

Po Šv. Mišių lauke procesijai į Kryžiaus kelią vadovavo arkivyskupas S. Tamkevičius SJ, o Bazilikos viduje – Telšių vyskupas J. Boruta SJ.

Tos dienos vakaras buvo skirtas jaunimui. Apie 100 jaunų žmonių pėsčiomis atėjo į atlaidus nuo Telšių vyskupijos katedros gieddami, melddamiesi. Alsėdžiuose jie dalyvavo gražiame šloviniamo ir liudijimų vakare. Čia jaunimas apie šeimą ir krikščioniškas vertybes diskutavo su žymiais ir žinomais žmonėmis – aktoriumi ir šou verslo atstovu Rimu Šopausku bei giesmių, dainų autoriumi Gedimynu Raudoniu. Šv. Mišių metu Alsėdžių bažnyčioje ateitininkai davė įžodį. Juos lydėjo Telšių vyskupijos katedros administratorius kan. Domas Gatautas. 19 val. vakaro Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą jaunimui pasakė garbus svečias iš Vilniaus apaštalinis nuncijus arkivyskupas Pedro Lopez Quintana. Šv. Mišias koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM ir nemažas būrys kunigų iš Telšių bei kitų vyskupijų. Šv. Mišių pradžioje į garbųjį svečių bei didelį būrį jaunimo krepšė Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Jis pasveikino visus susirinkusiuosius, pasidžiaugė, kad jaunimas atsiliepė į kvietimą atvykti į Žemaičių Kalvarijos Šventovę ir paprašė Šv. Mišių liturgijai vadovauti Apaštalinį Nuncijų. Arkivyskupas pasakė pamokslą.

Po Šv. Mišių, jau sutemus, jaunimas, lydimas Apaštalinio Nuncijaus ir Telšių vyskupo augziliaro bei nemažo būrio kunigų, su žvakėmis rankose ėjo Kryžiaus kelią, giedojo Kalnus, klausėsi kunigų sakomų pamokslų, o vidurnaktį, grįžę į Baziliką, visą Kryžiaus kelią kartu su jais ėjusio Apaštalinio Nuncijaus bei Telšių vyskupo bei jo augziliaro buvo palaiminti kelionei į savo namus. Atsiveikindamas Telšių vyskupas J. Boruta SJ jaunimui išdalino atminimo ženklus ir palinkėjo saugios kelionės.

LIEPOS 6 DIENA

Liepos 6-oji – pagrindinė Atlaidų diena. Ji Žemaičių Kalvarijoje buvo skirta maldoms už Tėvynę Lietuvą, nes tą dieną minėjome Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos karūnavimo sukaktį. Ši diena buvo brolių latvių diena bei Klaipėdos ir Akmenės dekanatų tikinčiųjų piligrimystei skirta diena. Gausus būrys tikinčiųjų iš įvairių Latvijos vyskupijų ir parapijų tą dieną atvyko melstis į Žemaičių Kalvariją.

10 val. vykusioms Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Telšių vyskupo vikaras Klaipėdos kraštui, Klaipėdos dekanato dekanas, Klaipėdos Švč. Mergelės Marijos Taikos Karalienės parapijos klebonas kan. Vilius Viktoravičius. Šv. Mišių metu giedojo Akmenės ir Naujosios Akmenės parapijų jungtinis choras, vadovaujams šių parapijų vargonininkų.

Pagrindinėms tos dienos Šv. Mišioms vadovavo Apaštališkas Nuncijus Pabaltijo kraštams arkivyskupas Pedro Lopez Quintana,

koncelebravo vyskupai iš Latvijos – Jelgavos vyskupijos vyskupas ordinaras Edvards Pavlovskis, vyskupas emeritas Antons Justs, Liepojos vyskupijos vyskupas Viktors Stulpins, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ, Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM, Kaišiadorių vyskupijos vyskupas emeritas Juozapas Matulaitis, nemažas būrys atvykusių kunigų. Šv. Mišių metu giedojo Klaipėdos Šv. Kazimiero parapijos didysis sumos choras (vadovas – vargonininkas Mindaugas Gudžiūnas). Pamokslą per Šv. Mišias pasakė Liepojos vyskupijos vyskupas Viktors Stulpins. Šv. Mišių metu visus pasveikino, o į brolius latvius latviškai prabilo Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Jis priminė šios dienos išskirtinę reikšmę tiek lietuviams, tiek ir latviams, išsamiai papasakojo apie Mindaugo ir Mortos karūnavimo istorines aplinkybes.

Po Šv. Mišių tiek lauke, tiek Bazilikoje buvo einamas Kryžiaus kelias, giedami Kalnai, kuriuos, kaip ir 12 val. Šv. Mišias, tiesiogiai transliavo Marijos radijas.

Tos dienos vakare, 21 valandą, Žemaičių Kalvarijoje, kaip ir visoje Lietuvoje bei už jos ribų, jau penktą kartą buvo giedamas Lietuvos valstybės himnas – Tautiška giesmė.

LIEPOS 7 DIENA

Liepos 7-ąją per Didžiuosius Žemaičių Kalvarijos atlaidus meldėsi už įvairių priklausomybių varginamus žmones, o ypač už anoniminius alkoholikus (AA). Ši diena buvo skirta ir Žemaičių Kalvarijos dekanato tikinčiųjų piligrimystei į Žemaičių Kalvarijos Šventovę.

10 val. Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Žemaičių Kalvarijos dekanato dekanas, Plungės parapijos klebonas kun. Julius Meškauskas. Pagrindinėms tos dienos 12 val. vykusioms Šv. Mišioms vadovavo Panevėžio vyskupas emeritas Jonas Kauneckas, koncelebravo Telšių vyskupo augziliaras vyskupas L. Vodopjanovas OFM ir būrelis kunigų. Šv. Mišių metu giedojo Rietavo šv. arkangelo Mykolo parapijos sumos choras (vadovas vargonininkas Juozas Barsteiga).

Po Šv. Mišių vykusiai Kalnų procesijai Bazilikoje vadovavo Panevėžio vyskupas emeritas J. Kauneckas, o lauke vykstančią procesiją lydėjo ir didžiąja Šv. Kryžiaus relikvija kiekvienoje stotyje laimino Telšių vyskupo augziliaras vyskupas L. Vodopjanovas OFM. Visi apmąstantieji Kristaus kančių ir einantys Kryžiaus kelią bei giedantys Kalnų giesmes buvo kviečiami melstis už išsilaisvinimą iš žmones varginančių priklausomybių.

LIEPOS 8 DIENA

Liepos 8-ąją Žemaičių Kalvarijos Šventovėje buvo meldžiamasi už transporto bei kelių priežiūros, remonto, statybos darbuotojus.

Šią dieną atlaiduose atstovavo Šilalės dekanato kunigai bei tikintieji. 10 val. Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Šilalės dekanato dekanas, Šilalės parapijos klebonas kan. Algis Genutis, Šv. Mišių metu giedojo Šilalės parapijos vaikų ir jaunimo choras (vadovas – vargonininkas Kęstutis Kareiva). Po Votyvos Šv. Mišių Žemaičių Kalvarijos miestelio aikštėje vyko įspūdingas renginys ir reginys – susirinkusiems buvo pristatytas Lietuvos muzikų rėmimo fondo ir Lietuvos Respublikos Automobilių kelių direkcijos bendras projektas „Saugokime vieni kitus kelyje“. Atlaidų dalyviai turėjo puikią progą įsitikinti, kokią reikšmę ir svarbą važiuojant automobiliu turi pagal paskirtį naudojami saugos diržai. Renginio metu buvo dalijami atšvaitai bei metodinė medžiaga apie saugų

Telšių vyskupas dr. Jonas Boruta SJ

eismą keliuose. Saugios elgsenos pamoka buvo pademonstruota meninės programos metu. Grojo Panevėžio miesto pučiamųjų orkestras „Panevėžio garsas“ (vadovas – dirigentas Laimutis Raziūnas). Šoko šokėjos, buvo žaismingai supažindinama su saugaus eismo taisyklėmis.

12 val. pagrindinėms tos dienos Šv. Mišioms, kurias tiesiogiai transliavo Lietuvos televizija, vadovavo ir gausiai susirinkusiems tikintiesiems pamokslą pasakė Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM, į Žemaičių Kalvariją atvykę kunigai. Šv. Mišių metu giedojo Šilalės parapijos choras (vadovas – vargonininkas Antanas Kazlauskas). Šv. Mišiose dalyvavo apie pusantro šimto kelininkų bei transporto priežiūros darbuotojų, susirinkusių iš visos Lietuvos.

Po Šv. Mišių didelis būrys maldininkų ėjo Kryžiaus kelią. Lauke vykusiai procesijai vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas G. Grušas, o Bazilikoje – Telšių vyskupas J. Boruta SJ.

Lankant Kryžiaus kelio koplytėles, procesijoje aktyviai dalyvavo kelininkai. Jie nešė procesijos reikmenis, kartu su kitais giedojo Kalnų giesmes, klausėsi Kalnų koplyčiose kunigų ir vyskupų sakomų pamokslų.

Po pamaldų Bazilikoje buvo dėkojama atlaidų dalyviams ir giedoriams už atvykimą. Išskirtinio dėmesio sulaukė iš visos Lietuvos atvykę kelininkai. Padėkos žodį Lietuvos automobilių kelių direkcijos (LAKD) prie Susisiekimo ministerijos direktoriui Skirmančiui Skrinskui tarė ir jį su gražiu 50-ies metų jubiliejumi pasveikino, atminimo dovaną jam įteikė Telšių vyskupas J. Boruta SJ ir Žemaičių Kalvarijos Šventovės rektorius kan. Jonas Ačas. Atminimo ir pagarbos ženklais Telšių vyskupas J. Boruta SJ taip pat apdovanojo LAKD direktoriaus pavaduotoją Juozą Gedvilą, Kelių direkcijos eismo saugumo skyriaus vedėją Nemuną Abukauską. Už gerą darbą buvo padėkota ir kitiems Lietuvos regiono kelių įmonių bei kelių statybos ir projektavimo įmonių vadovams ir atstovams, Šilalės miesto ir rajono savivaldybės merui Jonui Gudauskui, kuris dalyvavo atlaiduose kartu su kitais savo šeimos nariais.

Po pamaldų ir sveikinimų transporto bei kelių priežiūros, remonto ir statybos darbuotojai dalyvavo nuotaikingoje agapėje, kuri tradiciškai ir šį kartą vyko Žemaičių Kalvarijos parapijos namuose.

(Nukelta | 62 p.)

(Atkelta iš 61 p.)

LIEPOS 9 DIENA

Žemaičių Kalvarijos Šventovėje liepos 9-ąją melstasi už verslininkus, politikus, savivaldybių vadovus ir darbuotojus. Tą dieną čia rinkosi Tauragės dekanato tikintieji.

10 val. vykusioms Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Tauragės parapijos vikaras kun. Andrejus Lazerevas, giedojo Tauragės ir Nemakščių parapijų jaunimo chorai, o jungtiniam chorui vadovavo Tauragės vargonininkė Jūratė Kaplanaitė ir Nemakščių parapijos vargonininkas Mindaugas Janušauskas. Pagrindinėms tos dienos 12 val. Šv. Mišioms vadovavo Kaišiadorių vyskupas ordinaras Jonas Ivanauskas, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM ir trisdešimt iš įvairių Lietuvos parapijų atvykusių kunigų. Giedojo Tauragės Švč. Trejybės parapijos didysis sumos choras ir Tauragės bei Nemakščių jaunimo chorai. Šv. Mišių metu meldėsi Tauragės, Skuodo, Akmenės, Plungės, Kretingos, Telšių, Rietavo savivaldybių ir rajonų merai, administracijos direktoriai, seniūnijų seniūnai bei iš šių ir kitų savivaldos institucijų atvykę darbuotojai ir tarybų nariai. Taip pat Šv. Mišiose dalyvavo ir Lietuvos automobilių kelių direkcijos, vietinių kelių skyriaus vedėjas Stanislovas Stančikas. Šv. Mišių pradžioje į susirinkusiuosius kreipėsi ir visus verslininkus, politikus bei savivaldybių atstovus pasveikino Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Pamokslą pasakė Kaišiadorių vyskupas ordinaras Jonas Ivanauskas.

Po Šv. Mišių tiek Bazilikoje, tiek lankant miestelio teritorijoje esančias Kryžiaus kelio koplyčias buvo einamas Kryžiaus kelias. Abiem procesijoms vadovavo vyskupai, o procesijoje dalyvavo ir vietinės valdžios atstovai, kurie nešė liturginius procesijos reikmenis.

Po pamaldų Bazilikoje padėkos žodį visiems procesijos dalyviams pasakė, iš Punsko atvykusiems lietuvių bendruomenės atstovams atminimo ženklus įteikė Telšių vyskupas J. Boruta SJ.

LIEPOS 10 DIENA

Didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai tęsėsi ir liepos 10 dieną, kai čia buvo meldžiamasi už žemdirbius bei kaimo parapijas. Ši diena buvo skirta ir Šilutės dekanato tikinčiųjų piligrimystei. 10 val. Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Šilutės dekanato dekanas, Šilutės parapijos klebonas kun. Stanislovas Toleikis. Šv. Mišiose giedojo Šilutės parapijos Votvyvos choras (vadovė – Vita Bočkuvienė). 12 val. pagrindinėms tos dienos Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė Panevėžio vyskupas ordinaras Lionginas Virbalas SJ, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ ir būrelis kunigų. Per Sumos Šv. Mišias giedojo Švėkšnos Šv. Jokūbo parapijos choras (vadovė – vargonininkė Žibutė Sukackienė).

Po Šv. Mišių dalis tikinčiųjų, vadovaujant Panevėžio vyskupui ordinarui L. Virbalui SJ, kuris nešė didžiąją Šv. Kryžiaus relikviją ir ja laimino tikinčiuosius, ėjo Kryžiaus kelią lauke. Kiti, vadovaujami Telšių vyskupo J. Borutos SJ, meldėsi Kryžiaus kelyje Bazilikoje.

LIEPOS 11 DIENA

Už „Caritas“ darbuotojus, savanorius, ligonius, gydytojus, slaugytojus bei senelių namų gyventojus ir darbuotojus buvo meldžiamasi liepos 11 dieną, kuri buvo skirta Mažeikių dekanato tikinčiųjų piligrimystei.

10 val. Telšių vyskupas J. Boruta SJ aukojo Šv. Mišias Žemaičių Kalvarijos parapijinių senelių globos namų koplyčioje. Kartu su juo Šv. Mišias koncelebravo šių senelių namų direktorius, Žemaičių Kalvarijos Šventovės rektorius kun. Jonas Ačas. Patarnavo Telšių vyskupijos kurijos sekretorius diak. Donatas Liutika. Telšių vyskupas J. Boruta SJ, sakydamas pamokslą, išryškino senatvės dovaną. Bažnyčiai ir kvietė senelius aukoti savo negalias ir, jungiant jas su malda, melstis už Bažnyčios reikalus, o ypač už naujus pasaulimus į dvasinį luomą.

Tuo pačiu metu, 10 val. Šv. Mišioms buvo aukojamos ir Bazilikoje, o joms vadovavo ir pamokslą pasakė Mažeikių dekanato dekanas, Mažeikių Šv. Pranciškaus parapijos klebonas kan. Zenonas Degutis, giedojo Mažeikių Šv. Pranciškaus parapijos sumos choras (vadovė – vargonininkė Virginija Letukienė).

12 val. pagrindinėms Šv. Mišioms tą dieną vadovavo ir pamokslą pasakė Kauno arkivyskupo metropolito augziliaras vyskupas Kęstutis Kėvalas, koncelebravo Telšių vyskupas J. Boruta SJ, jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM, Telšių vyskupijos „Caritas“ direktorius, Rietavo parapijos klebonas, Rietavo senelių namų direktorius kun. Antanas Gutkauskas, nemažai iš Telšių ir kitų vyskupijų atvykusių kunigų. Šv. Mišių metu giedojo Mažeikių Švč. Jėzaus Širdies parapijos didysis sumos choras (vadovas – vargonininkas Vytautas Poškus). Bazilikos priekyje, pasipuošę raudonos spalvos marškinėliais su „Carito“ ženklu ir užrašu „Gerumas mus vienija“), buvo sustoję daugiau negu šimtas iš visos Telšių vyskupijos ir iš kitų Lietuvos vietų susirinkusių karitiečių.

Po Sumos Šv. Mišių maldininkai keliavo Kryžiaus keliu, o po visų pamaldų „Caritas“ žmonės rinkosi gražiai bendrystei ir nuotaiškai agapei.

Tos pačios dienos vakarą 19 val. į Žemaičių Kalvarijos Šventovę susirinko gausus būrys tikinčiųjų, daug įvairių kaimų ir miestelių bendruomenių atstovų.

Jau tampa tradicija, jog vienas Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atlaidų vakarų yra skirtas įvairių Telšių vyskupijoje esančių rajonų bendruomenėms. Tą vakarą į Šv. Mišias susirinko daug Plungės pramoninkų sąjungos narių, verslininkų bei kitų Žemaičių Kalvarijos Šventovės rėmėjų, Kryžiaus kelio koplyčių globėjai.

Šv. Mišioms vadovavo Telšių vyskupo augziliaras vyskupas L. Vodopjanovas OFM, pamokslą pasakė Darbėnų parapijos klebonas kan. Vygintas Gudeliūnas. Po Šv. Mišių padėkos žodį visų susirinkusiųjų vardu Telšių vyskupams ir Plungės pramonininkų sąjungos kapelionui kan. Jonui Ačiui tarė UAB „Plungės Jonis“ valdybos pirmininkas Jonas Varkalys.

Tą vakarą didelis būrys tikinčiųjų, vadovaujami kan. J. Ačo, ėjo Kryžiaus kelią. Grįžus jiems į Baziliką, su šešiolika verslo ir pramonės atstovų buvo pasirašytos Žemaičių Kalvarijos Kalnų koplyčių priežiūros ir tvarkymo darbų sutartys (jas pasirašė Plungės pramonininkų sąjungos atstovas, šios sąjungos prezidentas Jonas Bačinskas ir Žemaičių Kalvarijos Šventovės rektorius kan. Jonas Ačas). Sutartyse pažymėta, kad įsipareigojusieji fiziniai arba juridiniai asmenys rūpinasi koplyčių remontu ir priežiūra, tokiu būdu ženkliai prisidedami prie Žemaičių Kalvarijos Kryžiaus kelio, gyvuojančio jau 375 metus, puoselėjimo ir saugojimo ateinančioms kartoms.

LIEPOS 12 DIENA

Paskutiniąją Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atlaidų dieną (liepos 12-ąją) pagal ilgametę tradiciją buvo meldžiamasi už Žemaičių Kalvarijos ir jos kaimynystėje esančias parapijas.

10 val. Telšių vyskupo augziliaras vyskupas L. Vodopjanovas OFM, kuris vadovavo Šv. Mišių koncelebrai, 45 iš Žemaičių Kalvarijos ir Barstyčių parapijų atvykusiems jauniems žmonėms suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Sakydamas pamokslą vyskupas jauniui ir visiems susirinkusiems tikintiesiems kalbėjo apie krikščioniško gyvenimo ypatumus, apie maldos, sakramentų, Šv. Mišių šventimo sekmadieniais svarbą ir gyvenimą Dievo malonėje.

12 val. Šv. Mišioms, Sumai, vadovavo ir pamokslą pasakė Telšių vyskupas J. Boruta SJ, koncelebravo jo pagalbininkas vyskupas L. Vodopjanovas OFM, būrelis atvykusių kunigų. Giedojo Žemaičių Kalvarijos sumos choras (vadovė – vargonininkė Lena Kaubrytė).

Šių metų Didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai buvo užbaigti po

Šv. Mišių vykusia iškilminga procesija į Kryžiaus kelio kalnus.

Po visų pamaldų Telšių vyskupas J. Boruta SJ, tardamas pabaigos žodį, padėkojo Dievui už malones ir pakvietė tikinčiuosius nuolat atvykti į Šventovę, kur ištisus metus kas mėnesį vyksta atlaidai. Vyskupas visus susirinkusiuosius pakvietė atvykti ir į kunigo pranciškono, poeto Leonardo Andriekaus šimtųjų metinių paminėjimą (iškilnės vyko 2014 m. liepos 20 d. Barstyčių bažnyčioje – red. p.). Žemaičių Kalvarijos Šventovės rektorius kan. Jonas Ačas padėkojo visiems pridėjusiems prie Didžiųjų Žemaičių Kalvarijos atlaidų organizavimo.